

Înalta Curte de Casație și Justiție

COMUNICAT

În ședința din 25 octombrie 2022, Înalta Curte de Casație și Justiție – *Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală*, legal constituit în fiecare dintre cauze, a soluționat două sesizări în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, fiind pronunțate următoarele soluții:

Decizia nr.67 în dosarul nr.1341/1/2022

I. Admite sesizările formulate de Curtea de Apel București, Secția a II-a penală în dosarele nr. 1341/1/2022 (pct. I. 1), nr. 1344/1/2022 (pct. IV.1.1), nr. 1346/1/2022 (pct. IV.2.1), nr. 1348/1/2022 (pct. IV.3.1), nr. 1396/1/2022 (pct. IV.4) și nr. 1495/1/2022 (pct. IV.10.2), respectiv Curtea de Apel Brașov, Secția penală, în dosarul nr. 1465/1/2022 (pct. IV.7. 1) prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept: „Dacă normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă sau norme de drept procesual supuse principiului *tempus regit actum*” și „Dacă în aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) C.proc.pen., astfel cum au fost interpretare prin decizia nr. 10/2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297/26.04.2018 și nr. 358/26.05.2022, poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal în cursul procesului anterior acestei din urmă decizii” și stabilește următoarele:

1. *Normele referitoare la întreruperea cursului prescripției sunt norme de drept penal material (substanțial) supuse din perspectiva aplicării lor în timp principiului activității legii penale prevăzut de art. 3 din Codul penal, cu excepția dispozițiilor mai favorabile, potrivit principiului mitior lex prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție și art. 5 din Codul penal.*

2. *Instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297/26.04.2018 și nr. 358/26.05.2022, nu poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal în cursul procesului anterior acestei din urmă decizii.*

II. Respinge ca inadmisibile sesizările formulate în următoarele dosare:

- Dosarele nr. 1344/1/2022 (pct. IV.1.2), 1346/1/2022 (pct. IV.2.2) și 1348/1/2022 (pct. IV.3.2) vizând lămurirea chestiunii de drept: *Dacă art. 155 alin. (1) din Codul penal, în forma în vigoare în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022, este susceptibil de a fi aplicat ca lege penală mai favorabilă;*

- Dosarul nr. 1415/1/2022 (pct. IV.5.2) vizând lămurirea chestiunii de drept: *Dacă în temeiul principiului „tempus regit actum” pentru infracțiunile comise anterior datei de 25 iunie 2018 pot fi incidente dispozițiile art. 155 alin.1 Cod penal și dacă în temeiul aceluiași principiu, odată cu intrarea în vigoare a dispozițiilor OUG nr. 71/2022 devin incidente dispozițiile art. 155 alin.1 Cod penal și pentru infracțiunile presupus comise anterior aceste date;*

- Dosarul nr. 1446/1/2022 (pct. IV.6) vizând lămurirea chestiunii de drept: *a) Dacă lipsa din fondul activ al legislației a cazurilor care să permită întreruperea cursului prescripției răspunderii penale în perioada 2018-2022, conform deciziilor nr. 297/2018 și 358/2022 ale CCR, determină incidența disp. art. 5 C.p.; b) Dacă pentru infracțiunile săvârșite anterior datei de 25.06.2018 este aplicabilă doar prescripția generală, fără luarea în considerare a cauzelor de întrerupere intervenite anterior acestei date, sau se aplică prescripția specială, cu luarea în considerare a cauzelor de întrerupere a termenului de prescripție care au intervenit anterior datei de 25.06.2018 și ulterior datei de 30.05.2022;*

- Dosarul nr. 1465/1/2022 (pct. IV.7.2) vizând lămurirea chestiunii de drept: *Dispozițiile art. 155 alin. 1 C.proc.pen. se interpretează în sensul că își mențin efectul întreruptiv de prescripție produs în forma anterioară Deciziei Curții Constituționale nr. 297/26.04.2018;*

- Dosarul nr. 1490/1/2022 (pct. IV.8) vizând lămurirea chestiunii de drept: *Dacă, în situația unei activități infracționale consumate sub imperiul Codului penal anterior, cu privire la care actul de sesizare a instanței a fost emis după intrarea în vigoare a Noului Cod penal dar până la pronunțarea deciziei CCR nr. 297 din 26 aprilie 2018 publicată în Monitorul Oficial din 25 iunie 2018, comunicarea, potrivit art.344 Cod procedura penala a copieii certificate a rechizitoriului precum și a încheierii pronunțată de judecătorul de cameră preliminară în conformitate cu art. 346 alin.(1) și (2) Cod procedură penală constituie acte întreruptive a cursului termenului de prescripție în sensul dispozițiilor art. 155 alin.1 Cod penal;*

- Dosarul nr. 1492/1/2022 (pct. IV.9) vizând lămurirea chestiunii de drept: *Dacă, în situația unei infracțiuni comisă sub imperiul Codului penal în vigoare, audierea în calitate de inculpat efectuată de procuror anterior deciziei CCR nr. 297 din 26 aprilie 2018 publicată în Monitorul Oficial din 25 iunie 2018, reprezintă un act de procedură întreruptiv a cursului termenului de prescripție în sensul dispozițiilor art. 155 alin.1 Cod penal;*

- Dosarul nr. 1495/1/2022 (pct. IV.10.1) vizând lămurirea chestiunii de drept: *Dacă un act de procedură efectuat conform dispozițiilor procedurale și a art. 155 alin. 1 din Codul penal, în forma în vigoare la data efectuării actului de procedură, a produs în mod definitiv efectul de întrerupere al termenului de prescripție a răspunderii penale sau acest*

efect poate fi înlăturat ca urmare a aplicării principiului aplicării legii penale mai favorabile inculpatului, în cazul în care conținutul art. 155 alin. 1 din Codul penal s-a modificat ulterior efectuării actului de procedură;

- Dosarul nr. 1506/1/2022 (pct. IV.11) vizând lămurirea chestiunii de drept: Dacă, în situația unei infracțiuni consumate sub imperiul Codului penal în vigoare, cu privire la care actul de sesizare a instanței a fost emis anterior pronunțării deciziei CCR nr. 297 din 26 aprilie 2018 publicată în Monitorul Oficial din 25 iunie 2018, comunicarea, potrivit art.344 Cod procedura penală a copiei certificate a rechizitoriului precum și a încheierii pronunțată de judecătorul de cameră preliminară în conformitate cu art. 346 alin.(1) și (2) Cod procedură penală constituie acte întreruptive a cursului termenului de prescripție în sensul dispozițiilor art. 155 alin.1 Cod penal;

- Dosarul nr. 1554/1/2022 (pct. IV.12) vizând lămurirea chestiunii de drept: Dacă inexistența în legislație a cazurilor care să permită întreruperea cursului prescripției răspunderii penale, în perioada 2018-2022 (25.06.2018- 30.05.2022), conform deciziilor nr. 297/2018 și 358/2022 ale CCR, determină incidența dispoz. art. 5 Cp; Dacă pentru infracțiunile săvârșite anterior datei de 25.06.2018, este aplicabilă doar prescripția generală, fără luarea în considerare a cauzelor de întrerupere intervenite anterior acestei date sau se aplică prescripția specială, cu luarea în considerare a cauzelor de întrerupere a termenului de prescripție care au intervenit anterior datei de 25.06.2018 și ulterior datei de 30.05.2022;

- Dosarul nr. 1576/1/2022 (pct. IV.13) vizând lămurirea chestiunii de drept: Dacă, în situația unei infracțiuni comisă sub imperiul Noului Cod penal cu privire la care actul de sesizare a instanței a fost emis după intrarea în vigoare a deciziei CCR nr. 297 din 26 aprilie 2018 publicată în Monitorul Oficial din data de 25 iunie 2018, procesul verbal de aducere la cunoștință a calității de suspect și audierea în calitate de suspect, anterior intrării în vigoare a deciziei CCR nr. 297 din 26 aprilie 2018 publicată în Monitorul Oficial din 25 iunie 2018, reprezintă acte de procedură întreruptive a cursului termenului de prescripție în sensul dispozițiilor art. 155 alin.1 Cod penal;

- Dosarul nr. 1577/1/2022 (pct. IV.14) vizând lămurirea chestiunii de drept: Dacă, în situația unei infracțiuni comisă sub imperiul Noului Cod penal cu privire la care actul de sesizare a instanței a fost emis după intrarea în vigoare a deciziei CCR nr. 297 din 26 aprilie 2018 publicată în Monitorul Oficial din 25 iunie 2018, încheierea de admitere a plângerii și de desființare a ordonanței procurorului cu consecința trimiterii cauzei pentru completarea urmăririi penale pronunțată de judecătorul de cameră preliminară anterior intrării în vigoare a deciziei CCR nr. 297 din 26 aprilie 2018 publicată în Monitorul Oficial din 25 iunie 2018 reprezintă un act de procedură întreruptiv a cursului termenului de prescripție în sensul dispozițiilor art. 155 alin.1 Cod penal;

- Dosarul nr. 1578/1/2022 (pct. IV.15) vizând lămurirea chestiunii de drept: Dacă, în situația unei activități infracționale consumate sub imperiul Codului penal anterior, cu privire la care actul de sesizare a instanței a fost emis după intrarea în vigoare a Noului Cod penal dar până la pronunțarea deciziei CCR nr. 297 din 26 aprilie 2018 publicată în Monitorul Oficial din 25 iunie 2018, procesul verbal de aducere la cunoștință a calității de suspect, audierea în calitate de suspect și comunicarea, potrivit art. 344 Cod

procedura penală, a copiei certificate a rechizitoriului constituie acte întreruptive a cursului termenului de prescripție în sensul dispozițiilor art. 155 alin.1 Cod penal;

- Dosarul nr. 1415/1/2022 (pct. IV.5.1) vizând lămurirea chestiunii de drept: Dacă în determinarea legii mai favorabile conform art.5 Cod penal cu trimitere la deciziile nr. 297/26.04.2018 și nr. 258/26.05.2022 ale Curții Constituționale, dispozițiile art. 154 alin.1 Cod penal prin raportare la prevederile art. 16 alin.1 lit.f Cod procedură penală pot fi aplicate independent de prevederile art. 155 alin.1 Cod penal pentru infracțiunile săvârșite până în data de 9 iunie 2022 și dacă aceste decizii ale Curții Constituționale devin inaplicabile în această materie în ceea ce privește infracțiunile care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene;

- Dosarul nr. 1604/1/2022 (pct. IV.16) vizând lămurirea chestiunii de drept: Dacă normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură, conform art. 155 alin. 1 Cod penal, sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă, aplicarea acestora potrivit art. 5 Cod penal se face indiferent de obiectul infracțiunii sau, în ce privește infracțiunile care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene, se impune efectuarea unei analize specifice cu privire la necesitatea de a lăsa (sau nu) neaplicate aceste dispoziții în raport de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene dezvoltate în baza art. 325 din TFUE, precum și a Hotărârii din data de 21.12.2021 în cauzele conexate C-357/19 Euro Box Promotion și alții, C-379/19DNA-Serviciul Teritorial Oradea, C-547/19 Asociația Forumul Judecătorilor din România , C-811/19 FQ și alții și C-840/19 NC.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 25 octombrie 2022.

Decizia nr.68 în dosarul nr.1422/1/2022

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara - Secția penală prin care solicită dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„I. În cazul în care o infracțiune (A) (nejudecată) este concurentă atât cu infracțiunea (B) ce reprezintă primul termen, cât și cu infracțiunea (C) ce reprezintă al doilea termen al unei recidive postexecutorii, iar până la judecata definitivă a infracțiunii (A), pedeapsa pentru infracțiunea (B) este integral executată; operațiunea de stabilire a pedepsei rezultante implică:

I.1 Aplicarea regulilor concursului de infracțiuni între pedepsele stabilite pentru infracțiunile (A) și (B), rezultantei fiindu-i aplicabile ulterior regulile recidivei postcondamnatorii, la contopirea acestei pedepse rezultante cu pedeapsa (C) (dacă în urma contopirii pedepselor din concurs o astfel de recidivă se naște); considerând că intervenția recidivei duce la ruperea concurenței dintre infracțiunile (A) și (C), fiind irelevant executarea integrală a pedepsei aplicate pentru infracțiunea (B) sau

I.2. Aplicarea regulilor concursului de infracțiuni între pedepsele stabilite pentru infracțiunile (A), și (C), fără a se scădea ulterior ce s-a executat din pedeapsa (B) sau

I.3. Aplicarea regulilor concursului de infracțiuni pentru pedepsele stabilite cu privire la infracțiunile (A), (B) și (C), urmând ca mai apoi să se deducă perioadele pedepselor executate din structura pedepsei rezultante.

II. În ipoteza contopirii pedepselor conform variantei I.1, natura recidivei (recidivă postexecutorie) reținută cu titlu de autoritate de lucru judecat la infracțiunea (C) se păstrează, cu consecința păstrării încadrării și a pedepsei urmând ca doar tratamentul sancționator specific recidivei postcondamnatorii să fie aplicat în concret în operațiunea de stabilire a pedepsei rezultante pentru infracțiunile (A), (B) și (C); sau se impune modificarea încadrării juridice a infracțiunii (C), cu posibilitatea de modificare a pedepsei aplicate pentru această infracțiune; demers ce se realizează de instanța ce judecă infracțiunea (A).”

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 25 octombrie 2022.

După redactarea considerentelor și semnarea deciziilor, acestea se vor publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Biroul de Informare și Relații Publice